

Zápis

z jednání Ekonomická komise Odboru lesního hospodářství ČAZV
10. – 11. října 2005, lesní majetek K. Schwarzenberga.- Lesní správa Orlík n. Vltavou

– přítomni – viz prezenční listina; při prezenci byl přítomným členům předán sborník z jarního zasedání EK.

Zasedání Ekonomické komise OLH ČAZV (EK) zahájil a řídil předseda Prof. Šišák. V úvodu seznámil přítomné s programem a organizačním zabezpečením jednání, jež se konalo v rámci působení Lesní správy Orlík n. V.

Program:

1. Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV
2. Stav lesnického ekonomického výzkumu
3. Současná ekonomická situace lesního hospodářství
4. Lesní hospodářství – lesní majetek K. Schwarzenberga
5. Újma a náhrady za omezení hospodaření v lesích v důsledku požadavků společnosti
6. Organizační záležitosti
7. Exkurze (11. 10. 2005) – Lesní správa Orlík n. Vltavou

Průběh jednání:

Úvodem zasedání vystoupil Prof. Šišák a informoval o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV, zejména byla zmíněna aktivita v oblasti připomínkování některých legislativních návrhů.

Ke stavu lesnického výzkumu se vyjádřili:

Doc. Kupčák (LDF MZLU) – informoval o stavu lesnického ekonomického výzkumu na Ústavu lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky LDF MZLU v Brně (ÚLDEP). Rok 2005 je prvním rokem řešení výzkumného záměru LDF „Les a dřevo – podpora funkčně integrovaného LH a využívání dříví jako obnovitelné suroviny“ (2005 – 2010) – rozpracování výzkumného záměru a jeho dílčích částí. ÚLDEP spolupracuje na čtyřech dílčích výzkumných záměrech. V rámci Interní grantové agentury ÚLDEP řeší dva projekty týkající se ekonomiky dřevostaveb. Přípravovaná konference na téma „Manažerské účetnictví v podmínkách LH“ se přesunuje z října 2005 na květen 2006.

Ing. Polster (LDF MZLU) – jako administrátor výzkumného záměru na LDF upřesnil informace o tomto záměru, zejména o jeho dílčích částech. Dílčí části představují: „Lužní lesy – obhospodařování z pohledu udržitelného rozvoje“ – garant Doc. Kulhavý, „Zásady hospodaření a optimalizace druhové skladby lesů v antropicky se měnících podmínkách pahorkatin a vysočin“ – garant Prof. Kantor, „Revitalizace horských lesních ekosystémů poškozených imisemi“ – garant Prof. Kula, „Strategie managementu území se zvláštním statutem ochrany“ – garant Prof. Simon, „Optimalizace procesů zpracování dřeva a kompozitních materiálů na bázi dřeva“ – garant Doc. Horáček. Řešení výzkumného záměru představuje práci celkem na 126 dílčích úkolech.

Prof. Pulkrab (FLE ČZU) – informoval o stavu lesnického ekonomického výzkumu na Katedře ekonomiky a řízení lesního hospodářství FLE ČZU. Nejvíce úkolů je zpracováváno pro Lesy České republiky. Řešení ekonomické části úkolu „Lesní hospodářství v imisní oblasti Krušné hory“ – projekt bude trvat ještě jeden a půl roku, a jde o komparaci současného stavu (bez opatření) a stavu po provedení hospodářských opatření. Dále jsou řešeny úkoly z oblasti ekonomiky myslivosti, efektivnosti polyfunkčního LH (LZ Židlochovice). S Ing. Bukáčkem je řešen projekt zabývající se modely hospodářských opatření a nákladů – jsou tvořeny nákladové modely pěstební (již rozpracovány) a těžební činnosti. Prof. Šišák řeší v rámci NAZV projekt týkající se oceňování mimoprodukčních funkcí (o tomto projektu byla EK podrobněji informována při minulém zasedání (5. května 2005). Ing. Oliva řeší návrh lesnické politiky pro Liberecký kraj do roku 2030. Pro Ministerstvo životního prostředí jsou zpracovávány následující projekty: „Vyhodnocení ekonomických dopadů zavádění soustavy NATURA 2000“, „Vyhodnocení ekonomických dopadů zavádění evropské úmluvy o krajině“, „Vyhodnocení dopadů cestovního ruchu v Krkonoších“.

Ing. Matějčík (VÚLHM) – informoval o situaci na útvaru lesnické politiky, včetně jeho personálního zabezpečení. Monitorování evropské lesnické legislativy, monitoring normalizace – související s vypracováním metodiky vytvoření národních účtů pro potřeby národní inventarizace lesů. Již proběhlá inventarizace lesů nedává informace o bonitě a zakmenění. EUROSTAT má svoji metodiku (Net Present Value) – zde je však problém diskontní míry. V zahraničí (Rakousko, Německo) nechtějí NPV pro národní účty používat právě kvůli problémům s diskontní mírou a směřují pozornost k ceně dřeva na pni – pracuje se s 5letými průměry cen. Diskuse k problematice NPV (Prof. Pulkrab, Prof. Šišák).

Ing. Krejzar (MZe) – zákon o rozpočtovém určení daní, fin. prostředky na mandatorní výdaje. Zpracování novely lesního zákona formou poslancecké iniciativy – vláda se postavila negativně k prvnímu návrhu. Snaha, aby agenda kolem příspěvků na hospodaření v lesích byla převedena na kraje, i vyplácení příspěvků.

Ing. Losmanová (MZe) – MZe nemá vliv na výši příspěvků, které poskytuje kraj. Byla vydána Zelená zpráva, rozdělení fin. příspěvků. Zejména administrativní problémy s pokrytím požadavků o fin. prostředky ze zdrojů EU, problematice čerpání prostředků z operačního programu. Diskuse účastníků (Prof. Šišák, Ing. Krejzar, Ing. Losmanová) o důvodech přesunu vyplácení finančních příspěvků z MZe na kraje.

K dalšímu bodu jednání představil Ing. Vovesný správu lesního majetku K. Schwarzenberga, vč. poskytnutí písemných materiálů a průvodce. Podíly příjmů podniku z lesnické a jiné činnosti v zahraničí a v ČR. V Rakousku je 40 % příjmů z jiných činností (nájmy – myslivost, vodní zdroje,...). V pěstební činnosti jsou menší možnosti uplatnění nových technologií. V těžební činnosti možnosti větší – a úspora reží. Vztah k soukromému majetku v ČR a v zahraničí, problematika služeb veřejného zájmu (např. cyklostezky), těžební možnosti lesů, problematika zásob a přírůstu – zvýšené zásoby nejsou rovnoměrné ve všech věkových stupních. Vliv vedlejších aktivit (těžba písku, kamenolom) na hospodářský výsledek podniku. Problematika přejímky dříví. Lesní hospodářství se nachází v hluboké ekonomické krizi - možné nové zdroje příjmů do LH. Nepoměr podpory zemědělství a lesnictví – 30 ku 1 mld. Kč. Ing. Vovesný také představil nového ředitele lesní správy pana Ing. Ivana Bambuškara.

Diskuse:

Prof. Pulkrab (FLE ČZU) – problematika marginality z přerozdělení diferenciální renty. Minimalizace vynakládané práce a tzn. i nákladů. Přímé náklady v rozpětí 30 – 270 tis. Kč na zajištěnou kulturu – dle SLT.

Ing. Vovesný – kvantitativní ukazatele jsou známy z inventarizace, ale důležitá je kvalita, která v ní podchycena není. Problémy se zdravotním stavem dubu – 2/3 zdravotně poškozeny.

Ing. Kaňok (LČR) – problémy LH, otázka globalizovaného kapitálu – úbytek drobných dřevozpracujících kapacit stojí v kontrastu s požadavkem rozvoje venkova. Nízké zastoupení mladých pracovníků (dřevorubců) může mít za následek větší využití harvestorů.

Doc. Petráš (LVÚ Zvolen) – způsoby odvození etátu z vyšších zjištěných zásob v inventarizaci. Ztráty na hmotě z 3D přejímky 6 % (1. – 3. tl. třída). V SR obchodníci se dřevem příliš zasahují do lesnické legislativy týkající se přejímek dříví.

K dalšímu bodu jednání - Újmy a náhrady za omezení hospodaření v lesích v důsledku požadavků společnosti:

Prof. Šišák (FLE ČZU) – tržní konkurence v produkci dřeva ve světě. Příčiny omezení produkční funkce v ČR. Kolabuje systém náhrad za imisní škody na lesích. Kompenzace újmy z důvodů např. ztráty příjmů z prodloužení doby obmýtí, ztráty příjmů z předčasného zmýcení, z ponechání lesa spontánním procesům. Příklady výpočtu újmy.

Ing. Dudík (LDF MZLU) – historický vývoj kategorizace lesů v ČR. Císařský patent č. 250 z roku 1852, inventarizace lesů v r. 1950, zákon č. 166 z roku 1960 a č. 61 z roku 1977. Současná právní úprava kategorizace lesů v ČR. Historické a současné pojetí kategorizace lesů, věcná podstata jednotlivých kategorií lesa v průběhu vývoje kategorizace.

Doc. Kupčák (LDF MZLU) – kategorizace lesů jako výraz celospolečenské objednávky na funkce lesů. Hospodaření v 50 % lesů v ČR je omezeno (ovlivněno). Z Národního lesnického programu vyplývá požadavek posouzení zpracování nové kategorizace lesů, vč. ekonomických dopadů, nicméně návrh nové kategorizace ještě není připraven.

Doc. Jánský (PEF MZLU) – společenská podpora podniků hospodařících v marginálních oblastech. Problematika teoretického propočtu úhrady újmy; kdo ji nahradí a jaká je její korekce – skutečně vyplacená výše.

Diskuse:

Ing. Ďurkovič (LVÚ Zvolen) – v SR byl přijat nový lesní zákon č. 326/2005 Sb., s platností od 1. září 2005; je v něm řešena problematika náhrad a také kategorizace lesů.

Doc. Hájek (MŽP) – problematika a otázky využití biomasy, definování biomasy – platí nová vyhláška.

Doc. Kupčák (LDF MZLU) – informace k příštímu jarnímu jednání EK – předpoklad konání v Židlochovicích. Další jarní jednání EK budou mj. tématicky zaměřena na identifikaci ekonomických aspektů LH podle lesních vegetačních stupňů. Jednání v Židlochovicích bude tedy souviset s problematikou lužních lesů (LVS 1).

Při exkurzi 11. října 2005 na Lesní správě Orlický n. Vltavou, již vedl Ing. Vovesný, se účastníci EK seznámili s provozní problematikou (10 156 ha lesních porostů převážně kolem orlického přehradního jezera, 370 ha rybníků, 900 ha polí a luk je převážně pronajmuto; 354 – 570 m.n.m., vyrovnaná celková těžba na 20 let 61, tis. m³). Současné porosty jsou charakterizovány jako obnovně nepřipravené – systematický přístup směřuje k rozpracování porostů – odluky, rozluky, rozčlenění zevnitř porostů. K dalším hospodářským aspektům a opatřením patří

- rozpracování rozsáhlých monokultur smrku k obnově, přeměna ve smíšené porosty s převahou smrku – pruhové clonné seče směr S – J s podsadbami buku; pokračování kombinované umělé a přirozené obnovy smrku s příměsí douglasky, jednotlivá příměsí dubu a modřínu,

- rozpracování rozsáhlých borových porostů k obnově - přeměna ve smíšené porosty s převahou borovice,

- produkce sazenic v lesních školkách,

- dlouhodobě rozpracované porosty s následující přirozenou obnovou cílových dřevin smrku a borovice – napomáhání mechanizovaným zraňováním půdy,

- rozpracování rozsáhlého porostu skupinovitou clonnou sečí s podsadbami jedle na vodou ovlivněných stanovištích.

Pozn.: O činnosti a zasedáních EK OLH ČAZV byla (díky Ing. Polsterovi) zprovozněna veřejně přístupná webová stránka: <http://www.ldf.mendelu.cz/veda/EK-OLH/>.

Zapsal: Ing. Roman Dudík, Ph.D.